

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

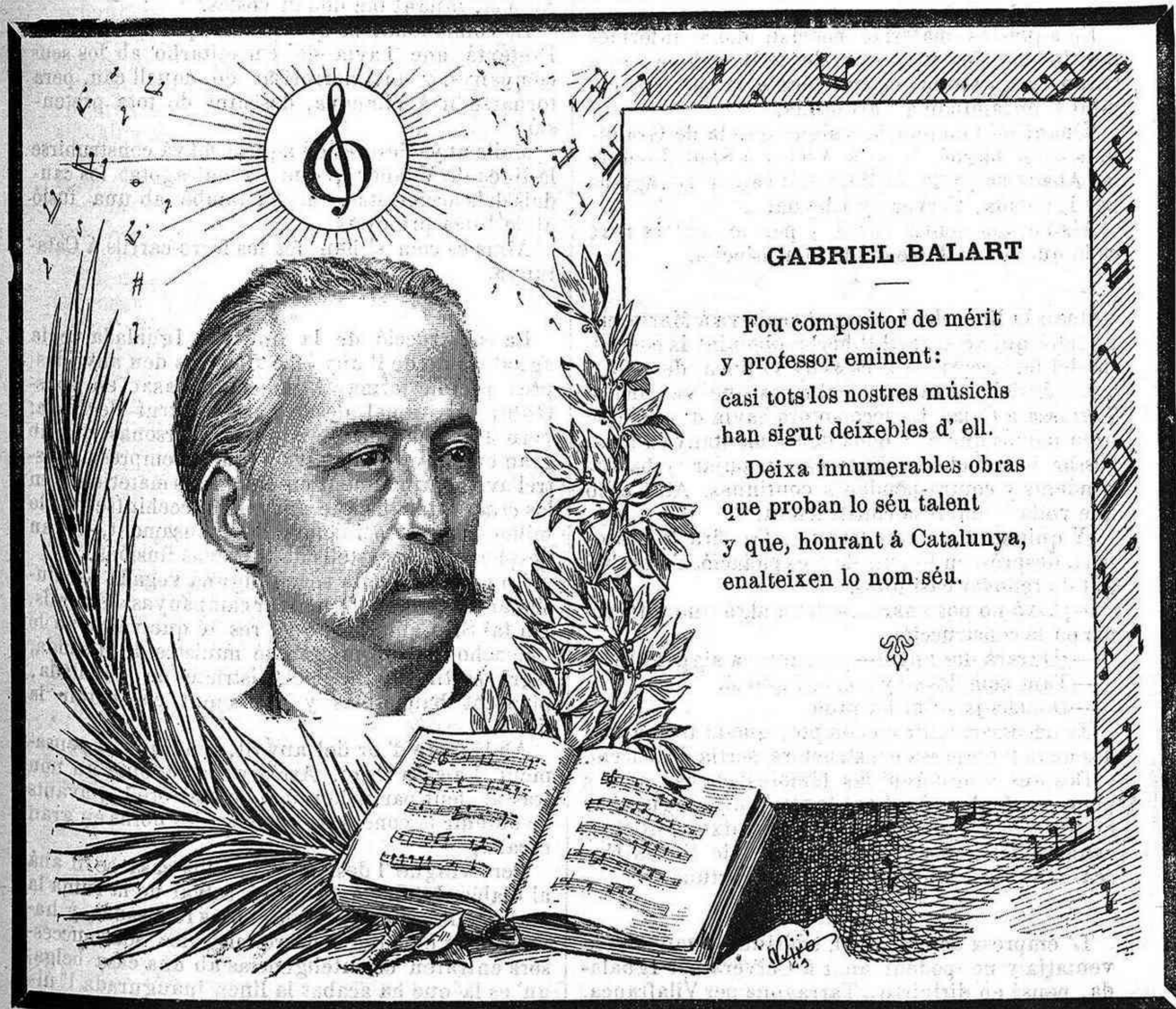
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

GABRIEL BALART

Fou compositor de mèrit
y professor eminent:
casi tots los nostres músichs
han sigut deixebles d' ell.

Deixa innumerables obras
que proban lo séu talent
y que, honrant á Catalunya,
enalteixen lo nom séu.

CRÓNICA

Acaba de inaugurarse 'l ferro-carril de Martorell á Igualada, que ha adoptat lo títul de Ferro-carril Central Catalá.

Molt li ha costat á la simpática ciutat de Igualada possehir lo que ja tenen fa més ó menos temps totas las poblacions caps de partit de la provincia de Barcelona. Ab Igualada s' ha cumplert lo que diu l' Evangeli: «Los primers serán los últims.» Ella havia de ser una de las primeras en gosar de aquesta ventatja important, per estar tan ben situada en un punt dels més crítichs de Catalunya, com també per la séva importancia agrícola é industrial, y ab tot y aixó ha necessitat prop de quaranta anys d' esforços, de tentativas y de decepcions, avants de poder sentir entussiasmada 'l xiulet de la locomotora.

Es qu' en materia de ferro-carrils, á Espanya y á Catalunya sobre tot s' ha gatejat molt. Sols aixís se comprén la coexistencia de algunas líneas paralelas, fillas més que del esperit de competencia, del afany de fastidiarse mútuament, per part de las empresas constructoras. Y al cap-de-vall las fastidiadas han sigut ellas mateixas, y més encare 'ls accionistas que 'ls han confiat los séus capitals, porque, en tots los cassos, las companyias que havian de ser rivals, han acabat per fusionarse, possehint per anar á un punt determinat dos líneas costosas, quan ab una sola haurian fet lo negoci.

En aquestas materias podrian donar informes positius las dos vías que desde Barcelona van á Girona y las altres dos que desde la mateixa capital s' encaminan á Tarragona.

¡Quant més no hauria valgut que la de Granollers se 'n hagués anat á Vich y á Sant Joan de las Abadessas, y la de Martorell cap á Saragossa per Igualada, Cervera y Lleyda!...

Aixó era de sentit comú, y per lo mateix aixó es lo que no va ferse desde bon principi.

Quan la línea del Llobregat acabava á Martorell, no faltá qui vá segarli l' herba obtenint la concessió del ferro-carril qu' es avuy la línea del Nort, á través dels terrenos escabrosos que van desde Tarrassa á Calaf. La locomotora havia d' enfilarse poch menos que á la cima de las montanyas, atravessar barranchs espantosos, y pujar y baixar pendents y contra-pendents continuas. Aixó es lo que volia l' empresa constructora.

¡Y quinas obras van ferse!... De fira la major part, després, en lo curs de l' explotació, s' han hagut de renovar casi totas.

—¡Aixó no pot anar!...—deya algú que intervenia en la construcció.

—¿Durará dos anys?—preguntava algú altre.

—Tant com dos anys, crech que sí.

—Donchs ja n' hi ha prou.

Es necessari tenir en compte, que al terme dels dos anys l' empresa constructora sortia d' evicció.

Després vingueren las famosas curvas en las planuras de Aragón, ahont la vía hauria pogut anar en línea recta, y aixís com los borratxos fent esses cauhen de bigotis, los constructores de líneas férreas fent esses multipliquen la séva fortuna.

L' empresa de Martorell, trobantse guanyada la ventatja y no podent anar á Cervera per Igualada, pensá en dirigirse á Tarragona per Vilafranca.

Vilanova y Geltrú s' alarmá de mala manera. Lo camí natural per anar á Tarragona era 'l litoral, y la construcció de aquella línea per l' interior del Panadés tirava per terra las ilusions dels vilanovins.

Tres de aquests, respectables y acaudalats, anaren á Madrid á reclamar contra aquesta concessió. Cap d' ells existeix ja, tots han mort; pero quan vivian no 's recatavan de contar la següent anécdota, verdaderament curiosa.

Apenas arribats á Madrid é instalats en una de las fondas principals, lo president de la comissió rebé una esquila del ministre G. B. convidantlo á esmorzar á casa séva.

¡Figúrinse quina sorpresa y quina alegría pels comissionats!

—¡Aixó vol dir que las nostras pretensions marxaran vent en popa! exclamaren

Lo comissionat sigué molt ben rebut pel ministre: l' esmorzar era magnífich: durant lo pisolavis no 's parlá més que de cosas indiferents, amenisant la conversa 'l ministre G. B., que tenia una labia xispejant, inagotable. Per últim, sortiren los criats, ajustant las portas del menjador, quedant sols, de sobretaula, 'l ministre y 'l comissionat vilanoví.

Y en aquella ocasió, ab tota la barra, ab tot lo cinisme, digué 'l ministre:

—Sé perquè han vingut á Madrid, sé 'ls propòsits que tenen, y no estich lluny de favorirlos; pero es menester que 'ns entenguem: l' empresa de Martorell em dona tal cantitat per anar á Tarragona, ¿quánt me donan vostés?

Lo comissionat se quedá com qui veu visions. Pretextá que havia de consultarho ab los seus companys, y sortí horrorisat de aquell cau, pera tornarse 'n á Vilanova, desistint de tota pretensió.

Molts anys després de aquest fet vá construhirse la línea de Vilanova, que havent agotat los caudals dels accionistas, acabá també ab una fusió ab la línea primitiva.

Aixís es com s' han fet los ferro-carrils á Catalunya.

La construcció de la línea de Igualada venia agitantse desde l' any 53 ó 54. Uns deu anys després prenia forma 'l projecte, basat en construhir un ramal desde Sant Sadurní de Noya; pero 'l patriotisme de algunas personas que ab gran empenyo fomentavan aquesta empresa, s' estrellava continuament en dificultats materials y en los cracs bursatils que anavan succehintse. A lo millor los patrocinadors del pensament, veyan desplomarse 'ls castells de las sevas ilusions.

Lo projecte havia servit alguna vegada per ilusionar als pobles, y guanyar campanyas electorals. Un tal Sr. Camacho, que res té que veure ab lo Camacho que després sigué ministre de Hisenda, lográ sortir diputat pel districte de Igualada, plantant banderolas y prometent construhir la línea.

Ab la febre d' or del any 81, renasqué 'l pensament. La casa Oriol, Artés y C.^a adoptá un nou trassat, fent partir lo ramal de Martorell, y avants de obtenir la concessió, comensá las obras en gran escala.

Pero vingué 'l desglás y aquella casa se 'n aná al diable. Lo Sr. Artés lográ salvar de la ruina la majoria de las accions y las obras realizadas, y havent mort en aquest entre-mitj, los séus successors entraren en inteligencias ab una casa belga, qu' es la que ha acabat la línea inaugurada l' úl-

tim diumenje, entre l'alegria dels pobles del trànsit y la satisfacció inmensa de la ciutat de Igualada.

AUCELL MUNICIPAL

Res hem de dir de las festas celebradas ab aquest motiu, perque la premsa diaria, que tingué en ellas als seus representants, se 'ns ha adelantat.

Hi assistiren las primeras autoritats: l'hèroe de Sagunto, 'l Sr. Larroca, 'l president de l'Audiencia, 'l bisbe de Vich.

Lo Sr. Larroca, aprofitava 'l pas del tren pels pobles de trànsit, preguntant á tots los arcaldes:

—¿Cóm estém de sanitat?

—Molt bé, Sr. Gobernador.

—Me 'n alegro molt; pero per lo que puga ser tirin calcs al cementiri.

L'afició que demostra á la calcs, com á medi desinfectant, ha motivat que algú li digui *Larroca calcárea*.

En lo banquet oficial varen pronunciarse brindis entusiastas. L'hèroe de Sagunto comparava la séva estancia á Igualada en temps de la guerra civil, y la séva presencia actualment ab motiu de la inauguració de la línea fèrrea, y deya:

—Més m'estímo venirhi tal com avuy, que tal com ¡hi venía llavoras.

¡Tira peixet! Ja ho crech. Llavoras encare haviade guany arlos, y ara ja 'ls té guanyats.

Qui vá estar enginyós sobre tota ponderació, sigué 'l Sr. Moreno, president interí de l'Audiencia. Digué qu'era molt hermós que 'l ferro que avants servia pera fer derramar la sanch als fills del pais, s'hagués transformat en rails transmissors del progrés, y brindá «porque Igualada, cuando no sea victoriosa, no sea jamás vencida; á lo sumo, *igualada*.»

Se coneix que aquesta frasse la tenía pensada feya temps.

Per últim s'alsá l'arcalde, Sr. Ferrán.

L'arcalde de Igualada, en un principi mirava ab cert rezel al Sr. Larroca, temerós de que li digués:

—Ja sé que vosté, una vegada que aquí hi hagué 'l cólera, ab tot y ser metje, vá fugir de la població. Vamos á veure. ¿qué faría avuy qu' es arcalde, si 'l cólera tornava á presentarse?

No li vá preguntar res de aixó, y l'arcalde, al alsarse per brindar, pogué ferho ab tota felicitat.

Pero alló no vá ser un brindis, vá ser un part.

Perque 'l Sr. Ferrán se limitá á declarar que quedavan nombrats fills adoptius de Igualada 'l

—Senyors: los comptes están molt *retebien*; tot marxa al pel.

capitá general, lo bisbe de Vich, lo gobernador de la provincia y 'l president de l'Audiencia.

Un part quádruple com el de aquella dona de Galicia, que tant vá fer parlar á la premsa.

Dos parells de *gemelos*. Un parell per cada puny.

Y aixó tal vegada tinga molt de simbólich, perque es inductable que 'l ferro-carril ha de contribuir de un modo notable al augment de la població de Igualada.

P. DEL O.

A LA DOLORES

SONET

¿Per qué temps endarrera, Doloretas,
 u que no érats d' aquelles més ingratas,
 m' alabavas aquelles serenatas
 y aplaudias las mévas cansonetas?
 ¿Cóm es que avuy demostras, á estonetas,
 que alló de *yo me muero y tú me matas*
 te fa fástich, y, al dirrho, 't desbaratas
 contra aquest *trovador de las ninetas*?
 Doloretas, no vull tenir disputas:
 pro, digam ¿per qué avuy ja no hi disfrutas
 ab aquelles cansons que ab rabia citas?
 ¿T' he retret may, cantant, certas cosotas?...
 ¿D' ensá qu' has vist lo drama (1), noya, notas
 en las mévas cansons molts sospitas!...

PEPMT DEL CARRIL.

LA MODISTA

ESCENAS DE LA VIDA REAL

A las sis del demati s' havian posat á treballar. Habitualmente la feyna no 's comensava fins á la set; pero la cosa apretava una mica, y la senyora Agneta 'l vespre anterior ho havia demanat á las sévas treballadoras.

—Demá convindria que vinguéssin una hora antes. S' ha d' acabar tot aixó de donya Carolina, y temo que si 'ns adormím ens falti temps per cumplir.

Donya Carolina era una parroquiana nova. Una senyora li havia adressada, y la modista, desitjosa de ferse una clientela distingida, s' havia apressurat á posarse á las sévas ordres, acceptant á ulls cluchs totas las sévas exigencias.

No era poca cosa lo que com á primer *pedido* havia encarregat donya Carolina. Ab gayres *senyoras* com aquella, lo reduhit quartet de treball de la modista 's convertiria aviat en un dels principals tallers de Barcelona.

La séva presentació li havia agradat molt.

—A mi—va dirli donya Carolina—m' agrada tot bo y ben fet. Soch molt exigenta, fins en los més petits detalls; pero també li diré una cosa: no regatejo. Còntimen lo que vulgui; pero serveixim bé.

¿Ab quin delit s' engolfava en la feyna la pobra modista! Cada puntada que donava al vestit que tenia entre mans, anava acompanyada d' una frasse, d' una paraula d' estima dirigida á las treballadoras.

—¡Apa, ánimo, noyas! ¡No us distreguéu! ¡Sobre tot no donguéu cap punt en fals! Ja sabeu lo que diu donya Carolina: ben fet, molt ben fet....

Y las noyas cusían, cusían, enardidas pel calor que l' exemple de la seva mestressa 'ls comunicava.

Lo quartet de treball estava materialment ple de roba: las camas de las quatre cusidoras desapareixian sota un mar agitat de faldas, volants mánegas, cossos, puntas, fermas... Un traje de visita, un de camp, dos d' estar per casa, tres ó quatre batas lleugeras: tot aixó havia encarregat donya Carolina y tot devia quedar llest y entregat aquell mateix vespre.

Ni la senyora Agneta ni las noyas van dinar. L' hora que s' hauria perdut menjant, probablement hauria fet falta per acabar la feyna. Cabal-

(1) La Dolores.

ment á las onze del demati una criada de Donya Carolina havia anat á apretal's: hi una mica 'ls esperons.

—Diu la senyora que cóm está aixó.

La modista havia aixecat lo cap, suant d' enguñia y un sí es no es sorpresa.

—¡Ay ay! ¡Si vam quedar per avuy á entrada de fosch!

—Bueno; per xó mateix me fa venir. Diu que conta ab que cumplirá la paraula y que 's disgustará de debó si 's retrassa d' un sol minut.

Si ab frenesi treballavan avants, després del recado portat per la minyona 'l frenesi va convertir-se en deliri. Ningú alsava 'ls ulls de la feyna, ningú 's movia del séu lloch: los llavis sols se desplegavan per pronunciar las paraulas més precisas:

—¡Dónam lo fil d' embastar!... ¿Qui té la seda negra?... ¿Ahónt son las mánegas?...

Sense dinar, sense brenar, ab lo ventrell oprimet per la fam y 'ls ulls encesos per tantas horas d' atenció fixa y continua, á las set en punt va quedar tot llest y las noyas s' alsaren.

—¡Corrents!—cridá la senyora Agneta:—¡las paneras!

Ben plegadas y tapadas cuydadosament ab grans mocadors d' embolicar, las numerosas prendas de roba foren colocadas en amplas paneras que la modista encarregá á l' aprenenta y á una mitja fadrina.

Ella no va fer més que tirarse la mantellina á sobre y exclamar:

—¡Apal Aném.

Donya Carolina no era á casa. Una minyona va rebre á la modista y li fan deixar la roba, ab panera y tot, sobre unas cadiras.

—¿Que sab si tardará molt?

—Si senyora. Ha dit que no la esperessim; que avuy sopava á casa d' una familia amiga y que luego era molt probable que anessin junts al teatro.

La senyora Agneta 's mossegá 'ls llavis, dissimulant la séva contrarietat,

—¿Y donchs, per emprobar aixó, cóm ho farém?

—Torni demá. De las onze en amunt, pot venir.

—¿Y no més aviat?

—No: la senyora 's lleva á las deu, y com per vestirse sempre necessita un' horeta....—

L' endemá, á l' hora indicada, la senyora Agneta no 's descuydá de corre á casa donya Carolina.

La bona senyora la rebé ab los ulls encare endormiscats; li dlgué que no havia tingut temps de mirarse las robas; pero que de tots modos celebrava la séva puntualitat.

Emprobaren. Afortunadament tot caygué al pel y donya Carolina no degué fer la més petita reclamació.

Acabada l' emproba, la modista esperá que la senyora li digués alguna cosa referent al pago; pero veient que ni remotament hi feya la més petita alusió, 's despedí, dihentse interiorment:

—Deu esperar que li envihi 'l compte. Aquests senyors son tan tocats y posats....

A l' hora de dinar, lo marit de la modista: un fadri fuster al qual una malaltia de pit no 'l deixa treballar ab la perseverancia que 'l pobre xicot voldria, extengué la factura per donya Carolina.

Lo compte era crescut. La modista, á més del seu treball, havia adelantat las puntas, las cintas, los botons, la ferma, una infinitat d' accessoris qual valor representava per ella una verdadera fortuna.

—No 'ls pots fer tú aquests anticipos—digué 'l

JA NO HI HA CLASSES

Tal com está avuy la moda
vulgarisada,
va tan maca la senyora
com la criada.

fuster, espantat davant del total que la suma donava:—ja sabs com estém y ab quina economia vivim per no endeutarnos....

—¡Aquesta senyora ray!.... Pagará desseguida y ab lo que m' hi quedí net, donaré á las noyas las dugas senmanas atrassadas y alguna cosa al betas-y-fils.—

Per conducto de la mitja fadrina, á las tres enviá la factura.

La xicota torná al cap d' un rato, tota vermella y mitj plorosa.

—¡Quin xasco m' ha donat! Me pensava que m' esgarrapava. M' ha preguntat si també duya una pistola, per ferla pagar més depressa....

—¿Aixó t' ha dit?.... Pero bueno ¿qué? ¿en qué heu quedat?

—Diu que demá hi vaji.

La senyora Agneta respirá una mica.

—¡Demá ray! ¡Es á prop!

Y en efecte, al dia següent, ella mateixa torná á agafá 'l compte y s' encaminá á casa de donya Carolina.

Casi ja hi era, quan al tombá 'l cantó s' hagué

de deturar per deixar passar un carruatje que per poch l' atropella. Era un cotxe de familia ple de gent y carregat de maletas.

Maquinalment la modista aixecá 'l cap y mirá al interior del vehícul. Fou un moment, un llamp, una visió; pero 'l cor lí feu un salt.

Volant, arribá á la porteria de casa la senyora.

—¿Donya Carolina?—preguntá atropelladament.

La portera deixá sobre la tauleta 'l diari que tenia á la má, y respongué ab molta calma:

—¿Donya Carolina?....Ara mateix se 'n ha anat. Ja deuen ser á la estació. Se 'n van á passar l' istiu á Fransa y á Inglaterra....—

La senyora Agneta girá en rodó y se 'n torná sense obrir la boca.

Al arribar á casa seva, plorava.

A. MARCH.

LA BELLA CHIQUITA

Ara vé la hermosa Diana,
aquella *Bella Chiquita*

qu' há fet agafar canguelo
 á n' als pares de familia.
 A Madrit van encausaria
 puig deyan 'ls de la Lliga
 que quan sortia á cantar
 quasi no anava vestida:
 que las sevas posicions
 enterbolian la vista
 y feyan estirá 'ls nervis
 d' aquells jovenets sensibles,
 fills de pares cuidadosos
 del honor de la familia.
 Deyan també que, vestint
 luxós trajo d' odalisca,
 si un se la mirava be
 li veyia ¡sembla mentida!
 tot el nas, part del clatell
 y dos dits de pantorrilla.
 Afegian que ballava
 una dansa molt lasciva
 y que no te comparansa
 ab la «dansa serpentina».
 Vejin si es escandalosa
 qu' hasta 'l mateix nom ho indica:
 se 'n diu «dansa de la panxa»
 (apa, lector, ensaliva
 que aviat podrás aná veure
 com la balla la Chiquita).
 Ara vé á n' el Calvo-Vico,
 per qual motiu varen dirme
 qu' alló del ralet d' entrada
 aviat se convertiria
 en setanta cinch centíssims
 (aixó ja passa de mida).
 ¡Ay empresari, empresari!
 veig que si no t' espavilas,
 si á ral tenias entrada,
 á tres no tindrás salida;
 porque desde qu' en Gamazo
 ha comensat avuy día
 tots los súbdits espanyols
 volen fer *economías*.
 Jo soch un parroquiá teu;
 per xo no vull despedirme
 sense donarte un consell
 que 't pot venir de perilla.
 Si vols que ab tranquilitat
 deixin cantá á la *Chiquita*,
 pren las tevas precaucions
 indaga, observa, examina
 y pensa que si á Madrit
 tenen pares de familia,
 aquí tenim una *Fulla*
 que pot ferte la santíssima.

OCLIME OILL.

RUMIANT,

(Del natural)

Aixó de la nafra del matxo 'm te amohinat per-
 que si no me 'n cuydo, es alló que diuhen: «per
 una ferradura 's pert un caball.» La molsa de
 boix li es molt bona....

Y ara que parlo de boixos, l' altre dia si que 'n
 vaig veure un de ben guapo. ¡No 'n surtirian po-
 cas de culleras!.... Las que tenen els senyors que
 son de metall no m' agradan pas.... Un sempre hi
 corra perill de escaldufarshi....

Per cremada terrible la del Ramon.... Alló sem-
 bla una carniceria.... La cama la te plena de pa-
 llingas.... Jo conto que 'l metje no sab lo que s'
 hi pesca....

No me agradaria gens l' ofici de metje.... No
 mes veuhen que mals, no més senten gemechs y
 reben nassadas pudentas....

El femé si que put de valent ara.... Y tot lo sant
 dia la viram hi esgarrapa... No hi ha res que tin-
 ga tan de tema com las gallinas! Tot ho esbarrian
 y malmeten.... Y aixó que d' ous may me 'n he
 pogut fer alló que 's diu un fart.... Y ara diu que
 van baratos els ous! Fossin grossos com melons! 'L
 bestia gros n' hauria de fer bonas covaradas.... Ab
 una dotzena ja se 'n carregaria un animal....

¡Vatuadell! are 'm vé á la memoria que som al
 temps de las tófonas!.... No sé pas si n' hi han en-
 guany! May he comprés perque van tan caras....
 Jo més m' estimo las trunfas.... Lo mateix que d'
 alló que 'n diuhen xampany. No sé quin gust hi
 troban.... Si tot es brumera! Una vegada l' amo de
 can Serra me 'n va fer tastar.... Al treure 'l tap va
 fer un pet com una gaseosa.... No mes ne vaig beu-
 re un got, y 'm va fer una caparra! Per aixó no ho
 sé si va ser la beguda ó 'l cigarro lo que se me 'n
 va pujar al cap.... Vetaqui una altra animalada 'l
 fumar....

Ara mateix tothom va ab lo cigarrot á la boca.
 Bayletots que encare no pujan dos pams de terra
 y ja fuman com unas xamaneyas! Els capellans
 solen polsar.... No sé lo que es mes fastigós, si em-
 passarse 'l fum ó bé omplirse 'l nas de aquella pols
 tan cohenta.... Mes valdria que s' untessin el nas ab
 un bitxo de aquells vermells tan rabiosos si tenen
 ganas de estornudar!....

¡Qui sab els capellans si s' hi troban ab ganas de
 riure quan diuhen la missa! Seria un cas ben pe-
 liagut! ¡Es ben estrany que tots digan la missa en
 llatí!... Aquell tabalot de 'n Joan diu que ho fan
 per no deixarse entendre... Quinas enverinadas hi
 prenia jo per la guerra quan venian els soldats y
 no 'ls entenia mica!....

Als carlins els entenia prou, llamp que 'ls ma-
 tés! Aquella vegada que 'm varen calá foch al pa-
 llé, ho vaig compendre prou, que si me atrapan em
 passen els taps! Ara al menos si no hi ha gayre
 vianda un hom se la menja ab tranquilitat, que
 allavoras un no guanyava per sustos! Si no fossin
 els consums, com aquell....

¡Que 'n fa de moneda 'l Govern, mare de Deu!
 Deuhen tenir unas rimas de pessetas! Com se las
 deuhen repartir aquella lladregada. Me agradaria
 veure á n' aquell que li diuhen Cánovas, que crech
 es un dels mes grossos, me agradaria veurel aquí
 feixas avall fangant com nosaltres. Me sembla que
 hi faria uns esbufechs!.... Ell fanga que fangarás,
 els altres, l' un cavant, l' altre adobant rochs, l'
 altre tirant la carreta, l' altre portant fems als go-
 rets, l' altre duhent feixos de llenya, y al general
 mes gros que li diuhen Martí dels Campos, llau-
 rant amunt y avall, tocant als bous, alsant l' ara-
 da á cada puntada, tot esparracat, ab uns esclops
 ben feixuchs....

Encare 'm farian llástima per xó... Encare ani-
 ria á donals'hi un cop de ma... No tingas por que
 ells me ajudin, no... Es á dir, á ferme mes pobre,
 sí...

N' hi ha molts de pobres ara... Aquell que va
 venir l' altre dia si que 'm va fer cremar... Li do-
 no un bon tros de pa que Deu n' hi do, y ell va
 dirme: Oh! de pa ray ja 'n tinch, mes m' estimaria
 uns quants céntims! Aixís van els céntims... Jo 'n
 tingué un cove...

Qui sab quants n' hi caben de aquells de un, en
 un cove gran de aqueixos de donar palla als
 bous...

Ara 'm recordo que no tenen res á la estable,
 pobres animals! Hauré de anar á tallá unas quan-

DOTZE... MARITS DESGRACIATS

—¡Jo, jo hi sigut l'últim que ho he sapigut!

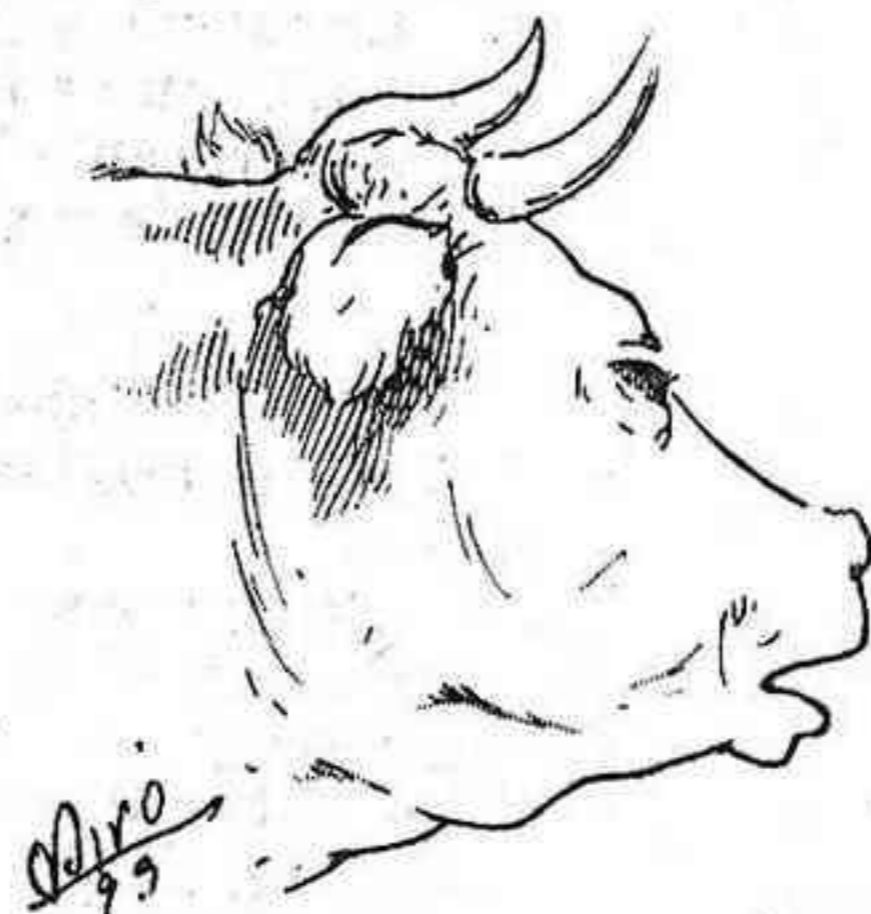
—¡Me fa un fástich la humanitat, desde que m' ha passat aixó!

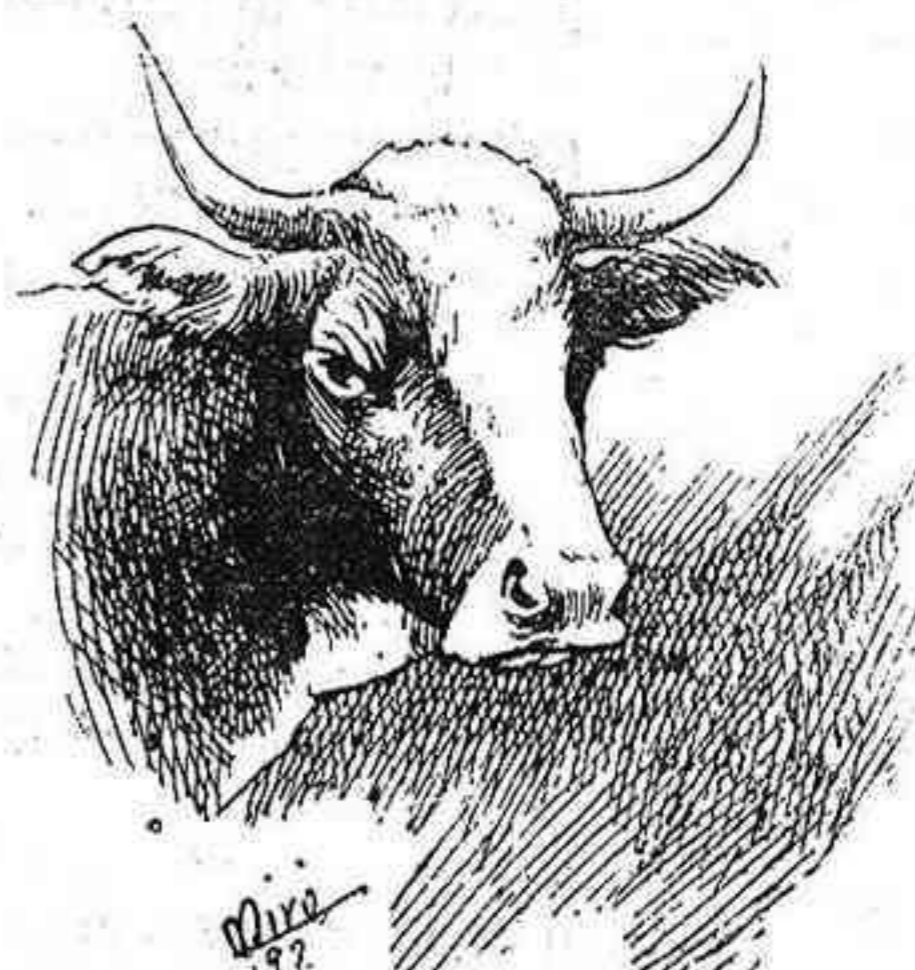
—Y á pesar de tot jencara, encara la estimo!

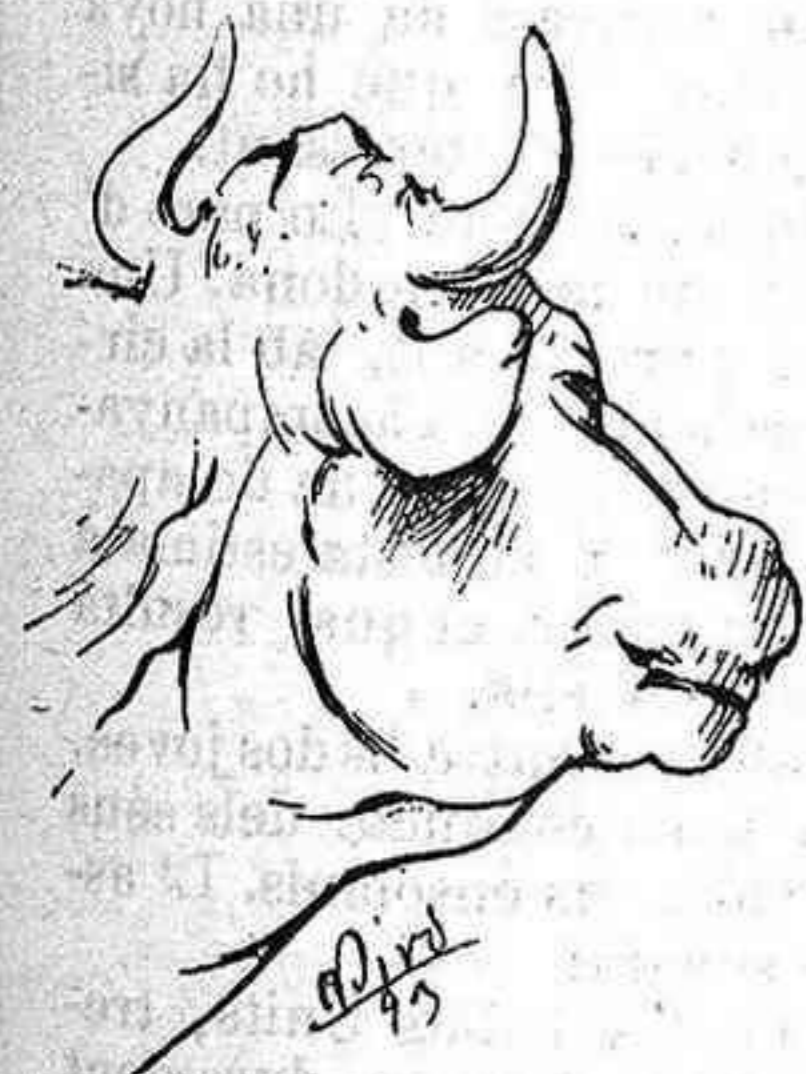
—¿Qué diuhen? ¿que á vostés no 'ls hauria succehit? ¡No siguin criaturas!

—¡La perversal! ¡Trahirme per un animal qu' es més bestia... que jo!

—Diguin lo que vulguin, també ara jo visch sense treballar y no 'm faltan may las garrofas.

—No; lo qu' es jo, si ella vol, la perdono. ¡Tots n' hem fet en aquest món!

—¡Qui sab! Potser no es veritat: devegadas las apariencias enganyan.

—¿Per xó desesperarme?... Ara hi corro. ¡Fos jo sol que 'm trobés en aquest cas!

—¡També es ben trist á la flor de la juventut véures enganyat d'aquesta manera!

—¡Vel' aquí aquellas surtidas misteriosas y aquell afany per lluhir! Ara ho comprench tot!...

—¡Bueno! 'M faré 'l cárrech que hi quedat viudo... y llestos.

tas brancas de roure per donals. Si, y com las tallas! Encare aquell redimontri de farrerot no t' ha llossat la destal... Aixó si, no 's descuida may de venir á cercar la conducta...

La conducta que 'm sab mes greu de pagar es la del metje... Hi han anys que solzament no 'l necessitem y ¡au! paga una quartera de xeixa. Com si no costés res la vianda!...

QUIM ARTIGAYRE.

SEMBLANSAS FEMENINAS

I

Retirada en sa casa,
no treu lo nas
fins que brilla la hermosa
llum dels fanals.
Allavoras lo públich
la veu anar
galopant pressurosa
com un caball.
¡Ab quin garbo y llestesa
para la má,
recullint los cinch céntims
dels parroquians!
¡Ab quin xorro de notas
va pregonant:
¡El Heraldo! ¡El Resumen!
¡El Imparcial!

II

No es marquesa, no es duquesa,
no reposa en llits daurats;
pero trepitja las salas
de las casas principals.

No habita palaus espléndits
ni 's parla ab autoritats;
pero tracta ab las senyoras
de las casas principals.

No brilla en *soirées* y festas,
ni en teatros ni en saraus;
pero fa brillar las salas
de las casas principals.

No te sal ni pot gastarne;
pero... gasta sal-fumant
quan va á fregar las rajolas
de las casas principals.

III

Es xata, ab la puríssima xatesa
dels negres que en sos boscos cria 'l Congo;
son cabell mal rissat forma dos xavos
que 's van recargolant demunt dels polsos.

Passeja Rambla, avall seguint l' acera,
ó bé á la plassa Real per sota 'ls porxos,
l lensant un viu perfúm d' olors baratos
que 'l cap va trastocant dels braus *caloyos*.

En va 'ls municipals la persegueixen,
en va 'ls de policia li fan morros;
negocianta d' amor á la menuda,
contesta á las repulsas ab pochs modos.

Si veu á un conegut, li fa una rialla
d' aquellas celestials que pican fondo;
pero al qui no coneix, ab molt recato
únicament li diu:—¡Adios, hermoso!

L. MAMARRATXO SORIA.

TIVOLI

Per ahir dijous estava anunciat l' estreno de una sarsuela en dos actes, titulada *El Husar*, posada en escena ab una decoració nova de 'n Vilumara.

Donarém compte de aquesta novetat la próxima senmana.

NOVEDATS

La companyia Mario ha coronat dignament la campanya d' estiu que ha realitat aquest any al igual que 'ls anteriors.

La funció á benefici del Sr. Feliu y Codina, aplaudit autor de *La Dolores*, motivá una entrada á vessar, sent objecte 'l poeta de una ovació extraordinaria y rebent un sens fí de regalos.

* * *

L' última obra estrenada 's titula *Huelga de hijos*, y es original del distingit escriptor Sr. Gaspar.

Es una comedia hermosíssima que tanca un pensament molt oportú y está escrita en un llenguatge qu' enamora per la vivesa, 'l vigor y lo *sprit* de qu' está animat. De manera que 'l senyor Gaspar, autor de tantas obras notables, n' ha produhit un' altra, digna de figurar al costat de las millors.

Lo primer acte es una serie de quadros molt moguts, molt xispejants, saturats de sátiras contra la mala educació que aquí á Espanya solen donar los pares als seus fills. Lo contrast de una noya educada aquí y de una cosina séva que ho ha sigut als Estats Units es molt viu é interessant.

Lo drama apareix en lo segón acte. Lo pare d' *Henny* viu separat fá anys de la séva dona. Una casualitat los posa davant per davant, ab la circumstancia de que la dona 's presenta acompanyada del seu *amant*. En aquesta situació ha de apareixer davant de la séva filla. Y aquesta estima á un jove oficial nomenat Salvador, el qual resulta ser fill del *amant* de la mare d' ella.

Desseguida 's veu un abisme entre 'ls dos joves. Victimas innocents de la mala conducta dels seus pares, no podran realisar los seus ensomnis. L' aspectre de la deshonra 'ls separa.

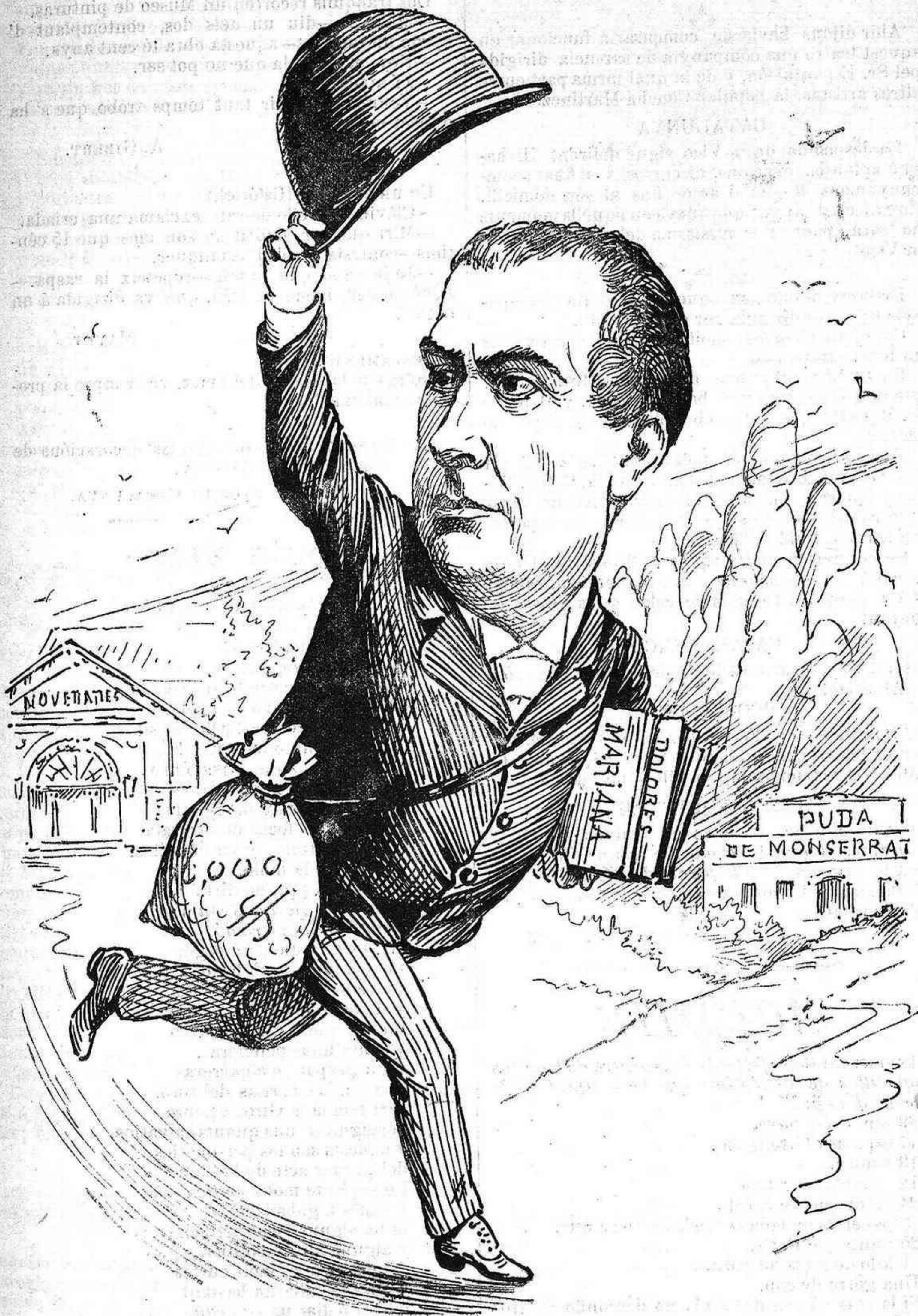
Pero *Henny*, educada en los Estats Units, trepitja semblants preocupacions, increpa durament als seus pares, y no resignantse á que 'ls que l' han privada dels goigs de la familia la privin de constituhirne un' altra, apela á un article del Códich civil, pera casarse ab l' home á qui estima, afrontant lo dit de la gent.

Aquest drama 's desarrolla al través de algunas situacions plenas d' emoció. Lo cor y la rahó han inspirat al autor magnificas frasses y pensaments oportunistissims. Lo problema plantejat per Echegaray en *Mariana*, troba en *Huelga de hijos*, un desenllás molt humá y molt conforme ab las reglas de la moral y 'l bon sentit.

L' obra sigué discutida, pero alcansá un éxit complert. Estrenada á Barcelona, es de creure que farà 'l séu camí, perque val molt: instrueix, fá pensar y fá sentir.

L' execució molt regular.

AUCELLS DE PAS
MARIO

¡Ja ha omplert la bossa.
Donchs á plegar.
Ara á las ayguas
y á descansar.

* * *

Y vingué per fi la despedida de la companyia. En Mario posá una de sas obras predilectas: *El amigo Fritz*, y 'l públich que omplia 'l teatro li tributá una carinyosa ovació.

¡Fins al istiu que vé!

* * *

Ahir dijous havia de comensar á funcionar en aquest teatro una companyia de sarsuela dirigida pel Sr. Espantaleón, y de la qual forma part entre altres artistes, la popular Concha Martínez.

CATALUNYA

La despedida de 'n Vico sigué delirant. Hi hagué aplausos, ovacions, discursos, y al final acompanyament al genial actor fins al séu domicili. Lo xáfeh d' aygua que queya en aquells moments no lográ apagar l' entusiasme dels admiradors de 'n Vico.

* * *

Dissapte debutá en aquest teatro una companyia d' ópera dirigida per en Goula fill.

Conta ab elements molt apropiats per realisar un bona campanya.

En *L' Ebreá* 'l públich aplaudí á la Sra. Carolli, que posseheix una véu ben timbrada, y al tenor Sr. Bugatto, que cantá ab molt acert lo paper de Llatzer.

En la *Favorita* sigué molt aplaudida la contralt Sra. Golden. Dos tenors l' han cantada: 'ls Srs. Ramis y Sotorra, esmerantse l' un y l' altre en sortir ayrosos del séu empenyo. No menos bé 's portaren los Srs. Rubí y Thós.

En la direcció de l' orquesta, 'l jove Sr. Goula acreditá una vegada més la séva pericia, sabent donar molt ajust y notable color á las pessas de conjunt.

CALVO Y VICO

Lo dia 9 del corrent, debut de la *Bella Chiquita*. ¡Ah salao!

CIRCO ESPANYOL

Ab la tiple Sria. Fernandez ha fet l' empresa de aquest teatro per horas una bona adquisició. Lo públich l' aplaudeix molt y ella s' ho mereix.

CIRCO EQUESTRE

Continua 'l reynat de las pantomimas.

Després de *las Amazonas*, la *troupe* Onofri posará la titulada *Le Chaperon de Montrouse*, que 'ls aficionats al género están esperant ab verdadera curiositat.

N. N. N.

ACUDITS

INVENTARI dels efectes trobats dintre de totas las paquetillas de 18 céntims que he comprat en lo que vá d' any:

29 pinyols d' oliva.

17 espinas d' arengada.

13 botons.

12 agullas de ganxo.

24 manyochs de cabell.

3 paperets embolicant pels de no sé qué.

25 puntas de París.

1 kilo de boga de cadira.

Una gorra de cop.

Si la cosa vá seguint aixís no desconfio de trobarhi algun dia... l' elefant del Parch.

Nota: Com no 's tracta de objectes de valor, ho

poso en coneixement de la *Tabacalera* per si creu convenient venirho á recullir. No admeto gratificació.

XANIGOTS.

Dos tranquils recorren un Museo de pinturas. —Mira, tu—diu un dels dos, contemplant d' aprop un quadret—aquesta obra té cent anys.

—Noy, me sembla que no pot ser.

—¿Y aixó?

—Veurás: per tenir tant temps trobo que s' ha quedat molt petit.

A. GIBERT.

En un estanch (Histórich):

—Clávim un sello de ral—exclama una criada.

—Miri que per Madrit no son mes que 15 céntims—contesta afable l' estanquer.

—Jo ja sé lo que 'm faig—repeteix la raspa.—¿Qué no veu, home de Déu, que va dirigida á un inglés?

MAYET.

PENSAMENTS.

Detrás de la poesia del amor, vé sempre la prosa del matrimoni.

Las donas pintadas son com las decoracions de teatro: s' han de mirar de lluny.

CANTOR DE CATALUNYA.

¡QUÍN ÉXIT!

A mon amich J. Lambert

Per fi ja tinch acabada una sarsuela, lector, que veurás en lletras d' or prompte en cartells anunciada. ¡Pero noy, quina sarsuela! ¡jo 'm faig célebre! ¡Oh, si, si! ¡quin assumpto mes di-vi!... lo titol ja ho diu: MISS TELA. Está escrita en seguidillas y en aixó ningú m' iguala... luego molts fochs de bengala, molts quadros... y pantorrillas; música de la milló, original... ¡qui ho diria! l' he presa de *La Gran Vía* y de *El rey que rabió*. Hi surten xulos, un cego; un guindilla y un burot, un cessant que canta y tot y un sereno qu' es gallego; un gos que li diuhen Moro y canta unas peteneras, y un grapat de cigarreras que son las mossas del coro, surt també 'n Girona pobre perseguit d' uns quants salvatjes, y aquests son los personatjes del primer acte de la obra. Lo segón te molta crítica y xistes á gabadals: hi ha alguns fochs artificials y alguna alusió política. Aquest acte es molt curtet y encar s' allarga bastant fenthi ballar un *can-can*, tres massurkas un *minuet*. Un marit vestit de toro,

ab las formas més xulescas
 canta coplas picarescas
 que las repeteix lo coro.
 Ab un quadro... *fi de sicle*
 acaba l' acte segon:
 surt Vénus y un polissón
 montant los dos un bicicle.
 Fan un discurs de *mistó*
 y unas quantas cabriolas,
 y ab un pet de castanyolas
 ab pausa baixa 'l teló.

Encare que molt abstracte
 t' haja semblat l' argument,
 l' entendrás perfectament
 quan siguis al tercer acte,
 que per cert es lo més bo
 y no 'l descrich (me pots creure)
 puig quan la vagis á veure
 te farà mes ilusió.

Mes si la obra resultés
 un nyap de *marca mayor*
 la *claque* cridarà ¡¡¡L' autooor!!!
 y aplaudirá més y més.
 Ara, lector, ja sabs tú
 que ab molt luxu y forsa claca,
 ja pot ésser l' obra fiaca
 qu' el *jéxit!* lo tens segur.

ROSSENDO PONS.

Pel correu interior he rebut la següent nota,
 respecte al estat actual dels treballs de la gran em-
 presa que portan de cap alguns individus aficio-
 nats á jugar á Exposicions universals.

Diu aixís:

«Resúm de las sesiones de la Societat Exposició
 Universal de Barcelona de 1898.

«Lo president Román Clausolles fá l' home.

«Juan de Cereaga representa 'l paper de *D. Va-*
lentin Rampelanzas.

»Sempau y Perelló estan fora de concurs.

«Company vol que l' Exposició 's fassa al ce-
 mentiri nou.

«Joaquin M.ª de Paz vá *ple* sempre de paraulas
buidas.

«Urgellés de Tovar tossut en dirlos ab bonas pa-
 raulas que somian desperts y que no saben lo que
 's pescan.

«Clausolles, oncle, prepara un braguer per quan
 la Societat se declarí *quebrada.*

«Y Domingo s' enfada perque pert lo temps as-
 sistint á las sessions, que per variar sempre son lo
 mateix, menos quan las amenisa algún escándol.»

* * *

Y ara veurán que no en vá 'ns han nombrat de
 la comissió de propaganda.

Llegeixo en un periódich que molts comerciants
 de Barcelona estan altament satisfets del tinent
 d' arcalde Sr. Nebot, per impedir que 'ls venedors
 dels Encants exposin géneros procedents de saldos,
 no podent ferho desd' ara sino de géneros de de-
 setxo ó completament deteriorats.

MARÍA GUERRERO

Primera actriu de la companyia Mario

En la obra de Echegaray, *Mariana*

Sent aixís no desconfio de veure al millor día
 vendre als Encants una partida de regidors.

Diu que n' hi ha de tan averiats que ja no
 admeten remendo ni compostura.

Las beatas que solen concorre á la capella de
 Santa Lluçia, aquests días estavan desesperadas.
 Se sentía una pudó insoportable, y lo pitjor es que
 cada día anava en augment.

Quan s' observá que la peste procedia del an-
 tich sepulcre del bisbe Arnau de Vich, digué una
 de las devotas:

—¡Qu' es estrany!... Jo sempre havia sentit á
 dir que aquest bisbe havia mort en *olor de san-*
tetat.

—No diguis mal del bisbe—li vá respondre un'
 altra—jo tenia 'l nas tapat feya una pila de días
 y á copia de sentir aquesta farúm se m' ha des-
 obstruït. Sembla un miracle.

*

* *

De totas maneras, aquella fortor anava en au-
 ment, prenentse per fi la resolució de destapar
 l' antich sepulcre.

¿Y qué van trobarhi á dintre?

Un gat, un de aquells gatassos pobladors dels claustres de la Séu en complert estat de putrefacció.

¡Pobre Marruix!

* * *

Tal vegada era una victima inmolada ab compliment del séu deber.

Per la méva part aixís ho crech. Jo me 'l figuro perseguint una rata: aquesta al veure 's acostada buscaria refugi en lo sepulcre, y 'l gat darrera, 's ficaria pel mateix forat qu' ella, sols que si la entrada vá serli facil, la sortida se li faria totalment impossible.

Y aquí 'l tenen enterrat en vida, y convertit en un émulo de Radamés.

¡Qui sab si avants de morir va tenir lo consól de devorar á la séva estimada *Aida!*

Ab lo titol de *Misterio*, publica *El Suplemento* las següents ratillas:

«Aquests días circulan rumors suposantse qu' en una questió relacionada ab un célebre marqués s' han repartit cantitats, y també s'afegeix que alguns dels que devian percibir las, protestan, cridan y gesticulan dihent que no se 'ls ha entregat lo que se 'ls hi oferí, havent anat á aumentar lo que se 'ls resta, las cantitats que percibeixen los més llestos.

«S'afegeix que á alguns que se 'ls hi havian ofert mil duros, únicament se 'ls ne donan ara trescents.»

* * *

Bé sería que aquest *misteri* anés illuminat com els que concorran á las professóns de la Semana Santa.

Per lo tant qui més hi sápigam que més hi diga.

No tindrém si vostés volen aquí á Espanya l' epidemia colérica; pero tenim en cambi una verdadera epidemia de desgracias taurinas. No hi ha microbis, pero en cambi corra cada *bicho* que fá veure las estrellas als toreros y als que no son toreros y se senten dominats per l' afició nacional.

En Mazzantini, á Valencia, vá ser rebregat per un toro que vá saltar la barrera y vá atrapar-lo descuidat.

Aquí á Barcelona, una vaca vá ferir á un feligrés en lo siti mes necessari per pendre asiento. Com si li hagués volgut dir:—No siguis ximple, home, no siguis ximple, y en lo successiu procura *assentarte* una miqueta.

Y á Lisboa en *Lagartija* vá anar en l' ayre, fracturantse, al caure, un parell de costellas.

Ara se las pot fer á la brasa.

* * *

Sens dupte perque no decayga un punt l' esperit nacional, l' arcalde de un poble de las inmediacions de Madrid, conegut per Getafe, obligat á introduhir algunas economías en lo pressupost de gastos, ha suprimit la partida destinada á las escuelas d' adults y en cambi ha conservat la que s' aplica á donar las corridas de toros, que tots los anys produheixen un gran número de desgracias.

L' arcalde de Getafe, gran aficionat á difundir la instrucció pública á copia de banyadas, dirá com los antichs dómynes:

—*La letra con sangre entra.*

En cap estanch de Barcelona se troban cigarros de mitj ral ni de quinze céntims.

No hi ha mes qu' escanya-pits y puros (ó impuros) de deu céntims.

A lo menos no podrá dirse que la Tabacalera no mira per la salut dels consumidors.

Haventlos de servir veneno á tota costa, procura que 'l prenguin á petites dossis.

En una correspondencia de la Garriga que publica *La Vanguardia*, parla de la festa-major y dels forasters que allí estiuhejan, entre 'ls quals cita als Srs. Armengol y Cornet, Zulueta, Pelegrí Marqués, y «muchas otras (personas) que en este momento siento no recordar» afegint que «están animadas en dar realce á la fiesta, *elevando al efecto varios globos y ejecutando varios juegos de sortija.*»

La festa ha de resultar divertida, sobre tot si 'l Sr. Armengol y Cornet empunya la badoquera y comensa á treure pomas del cubell.

A Sabadell continúa en gran escala la industria lliure de las sonámbulas y curanderas, industria que sense estar gravada ab cap contribució, reporta no obstant grans utilitats als que la exerceixen.

En una carta que rebo de aquella ciutat me dihen lo següent:

* * *

«No fa molts días, la guardia civil emprengué un registre en las casas de las més famosas carteras, sorprenent á una d' ellas *in-fraganti* en lo precis moment en qu' estava tirant las cartas á una consultant. A pesar de tot, la cartera, en un moment escamotejá 'l joch de cartas destinadas á las endevinacions, y ab un altre joch de las usuales, se posá á jugar á la bescambrilla, ab la séva parroquiana.

»D' herbas y emplastres varen trobarhi un sens fi; pero com aquella dona paga la quota corresponent com *herboristeria*, impossible ferli sentir lo pes de la ley que castiga tots aquests enganys.

»A un altra del gremí li ocuparen un Sant Cristó casi de tamanyo natural, que avuy per avuy fá companyia als empleats del jutjat.

»Lo cert es que ni autoritats, ni civils, ni periódichs fan ja cas de aquesta canalla que 's riuen de tot, com si la ciutat de Sabadell estigués autorizada pera continuar exercint aquesta nova manifestació de la industria *de la llana.*»

* * *

Nosaltres trasladém aquests párrafos al Sr. Larroca, qui, segons sembla, s' interessa tant per la salut pública, prevenint totas las infeccions.

Y si li sembla que aixó no es una malaltia, jo 'm permetré observarli qu' en efecte ho es y de las més tremendas. Es una enfermetat contagiosa que ataca 'ls cervells, las butxacas y la tranquilidat de las familias.

Y l' epidemia aquesta no s' ataca ab calcs viva, sino ab bolets y castanyas á grans dossis.

Una observació, cassada al vol lo dia del estreno de *Huelga de hijos*.

—¡Vaya un llenguatge més crú!—exclamava un pare de familia.—Jo casi m' hi tornat roig.

—¿De veras?—vá preguntarli un fill de familia.—Veliaquí perqué l' altre dia vaig veurel á Calvo y Vico, y al contemplar las pantorrillas de las bailarinas estava roig del tot. Pero aixís com aquí sembla qu' está disgustat, allá, en cambi, las orellas li reyan molt.

Se presenta, per exemple, un pobre á un arcalde de barri, demanant que li faciliti un passe pera

cambiar de residència y veure de guanyarse la vida.

—¿Y saben lo que li contestá l' arcalde de barri? —Presenti una sollicitut acompanyada de una pólissa de dos pessetas.

* * *
Ara supòsinse que D. Manuel Girona demana també un document municipal; si al pobre que viu implorant almoyna, li exigeixen dos pessetas de pólissa ¿quina suma li exigiran al opulent capitalista?

—¿Quina suma, preguntan?

Dos pessetas també, lo mateix que al pobre.

En materias de pagar pel que toca á Barcelona tant es en Girona pobre com lo rich Manuel Girona.

Per prolongar la vida fins á doscents anys, un célebre doctor nort americá, dona la següent recepta:

«Evitéu tots los aliments richs en sals terrestres; menjéu molta fruyta, especialment pomas crúas y com més sucosas millor, y prenen cada dia dos ó tres gots d' aygua destilada ab deu ó quinze gotas de ácit fosfórich, diluhit en cada got.»

Lo de las pomas es lo que m' ha fet més gracia. ¡Y ara hi caych!

Adam y Eva van viure no sé quants cents anys. ¡Si seria degut á haver menjat aquella poma!...

Cassat al vol:

—Al principi de casat, estimava tant á la méva dona que me l' hauría menjada.

—¿Y ara?

—¡Ay! Lo qu' es ara, estich veyent que per no haverho fet quan era temps, ella se m' está menjant á mí de viu en viu.

CANTARS BILINGÜES

*Un corazón sin amor
es lo mismo que un desierto,
y un home sense diners
es com á l' esquerra un cero.*

*La monja que oculta el rostro
debajo un velo tupido
ó ha de ser dona de historia
ó molt lleig ha de tenirlo.*

J. SALLEUTAG

*Desde que el amor primero
enterré en mi corazón...
que festejo ab una raspa
del carrer de 'n Robador.*

*A la vuelta de una esquina
te ví por primera vez:*

y al veure 't, pensí tot d' una:
—Malament, noya; ja 't veig.

CANTOR DE CATALUNYA.

*Alrededor de tu fosa
no crecerán flores tiernas,
¿cóm aixó pot succehir
si al cap tu hi tenías cebas?.*

*No te asustes, corazón,
porque Pepa te desprecia,
que mentres quedin Joanas,
pots cridar:—¡Viva la Pepa!*

F. GIRONELLA.

ANTONIA CONTRERAS

Primera actriu de la companyia Vico

En la obra *El Patriarca del Turia*

Un pobre home sumament supersticiós, havent arribat á la última pregunta, decideix suicidarse, Ja tenia 'l revólver á la mà pera cometre l' atentat, quan tot de sopte 's deté y exclama:

—Alto... No hi havia atinat: avuy es dimars; y en viernes y en martes... Fora, fora, ho deixarem per demá dimecres, si som vius.

Suats, esbufegant, en un dia de gran calor, arriban dos amichs á la estació del ferro-carril, en lo moment precis en que 'l tren xiula y empren la marxa.

Y sense reparar en la sofocació que casi 'ls

priva de respirar y ab la suor que 'ls regala cara avall, dihuen mirantse ab amargura:

—¡Amigo, si qu' estém frescos!

En Perico reb de un séu company una esquila concebuda en los termes següents:

«Dijous t' espero á esmorzar ab dos ó tres amichs...»

Arriba 'l dijous, y en Perico 's presenta á casa del anfitrió acompanyat de tres amichs, que l' últim ni menos los coneixia.

—Aquí 'm tens—diu—ab los tres amichs que m' has demanat.

Y á cau d' orella, sense compendre l' estupefacció del amo de la casa, li diu:

—Y 'ls he triat expresament... Ja veurás ab quin brillo andrapan!

Fiéuvos de las agencias de matrimonis.

Una d' ellas vá publicar un día 'l següent anunci.

«Se ofereix en matrimoni una órfana—22 anys—20,000 duros de dot.—Dugas faltas.»

VIGILANCIA DEL PARCH

¿Pero estos guardias para qué sirven?

—Per fer bacaynas y cobrá 'l sou.

En Joanet, jove corrido que vá adelerat per casarse ab una dona ben dotada, acut á l' agencia; li fan coneixer á la nuvia, trobantla acceptable, y per últim li presentan un nen.

En Joanet passa per tot, y als vuit dias justos se celebra la boda.

Un cop verificada la cerimonia, 'l marit fa una visita al amo de l' agencia y li diu:

—Ja hi vist la primera falta... ¿y l' altra? Fassi 'l favor d' enterarme; no 'm calli res.

—Ah, si, respon l' agent:—la primera falta era de la séva senyora; en quant á la segona no li dongui cap cuidado: es una falta de imprenta. Qüestió de un cero de més. Allá ahont diu 20,000 duros de dot, ha de dir 2,000.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA *Des-pre-o-cu-pa-da.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Ca-nas-tró.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Armat-Marta-Trama.*
- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—*CAR ME TA
ME RI NO
TA NO CA*
- 6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Sampedor.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per emperatrius los imperis.*

XARADAS

I

Cantars bilingües

*Sin tu amor y tus cariños
yo también podré pasar
igual que una sargantana
tres-hu no te tersa-quart.*

*El que de una dama bella
quiera pronto hacerse amar,
párlili de tres-cinch-sis
ó ja se 'n pot entornar.*

*Si de mujeres te prendas
darás fin á tu caudal,
puig qu' ellas costan més cuartos
que un objecte de total.*

*El que á su suegra aborrezca,
hágase luego tratar
per lo sistema hu-dos rábich
y desseguit curará.*

*Alza la voz, pregonero
y pregona que en el rio
han caigut los lentes del
hu-dos-tres-quart-cinch D. Pio.*

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20. Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

ANUNCIOS

EMILI VILANOVA

LAS BODAS D' EN CIRILO

Ilustrat per M. Moliné

Preu: UNA pesseta

ORIENTAL

LOS MOROS CONTRAPUNTATS

Ilustrat per M. Moliné

Preu: UNA pesseta

EMILI VILANOVA

QUI COMPRA MADUIXAS..

Ilustrat per M. Moliné

Preu: UNA pesseta

L' Ase del Hortolà

Ilustrat per M. Moliné

Preu: UNA pesseta

OBRA NUEVA DE LEOPOLDO ALAS (Clarín)

EL SEÑOR

Y LO DEMÁS SON CUENTOS

Precio: 3 pesetas

★ Un elegante tomo en octavo ★

Precio: 3 pesetas

Última obra de EMILIO ZOLA

EL DOCTOR PASCUAL

Con una biografía del autor por GUIDO DE MAUPASSANT

Precio: 6 pesetas

Dos tomos en octavo

Precio: 6 pesetas

LA CRIMINOLOGÍA

Estudio sobre el delito y sobre la teoría de la represión

por R. GAROFALO

Precio: DIEZ pesetas

★ Un elegante tomo en cuarto ★

Precio: DIEZ pesetas

¡Obra nova! ● SUCÉS EXTRAORDINARI ● ¡Obra nova!

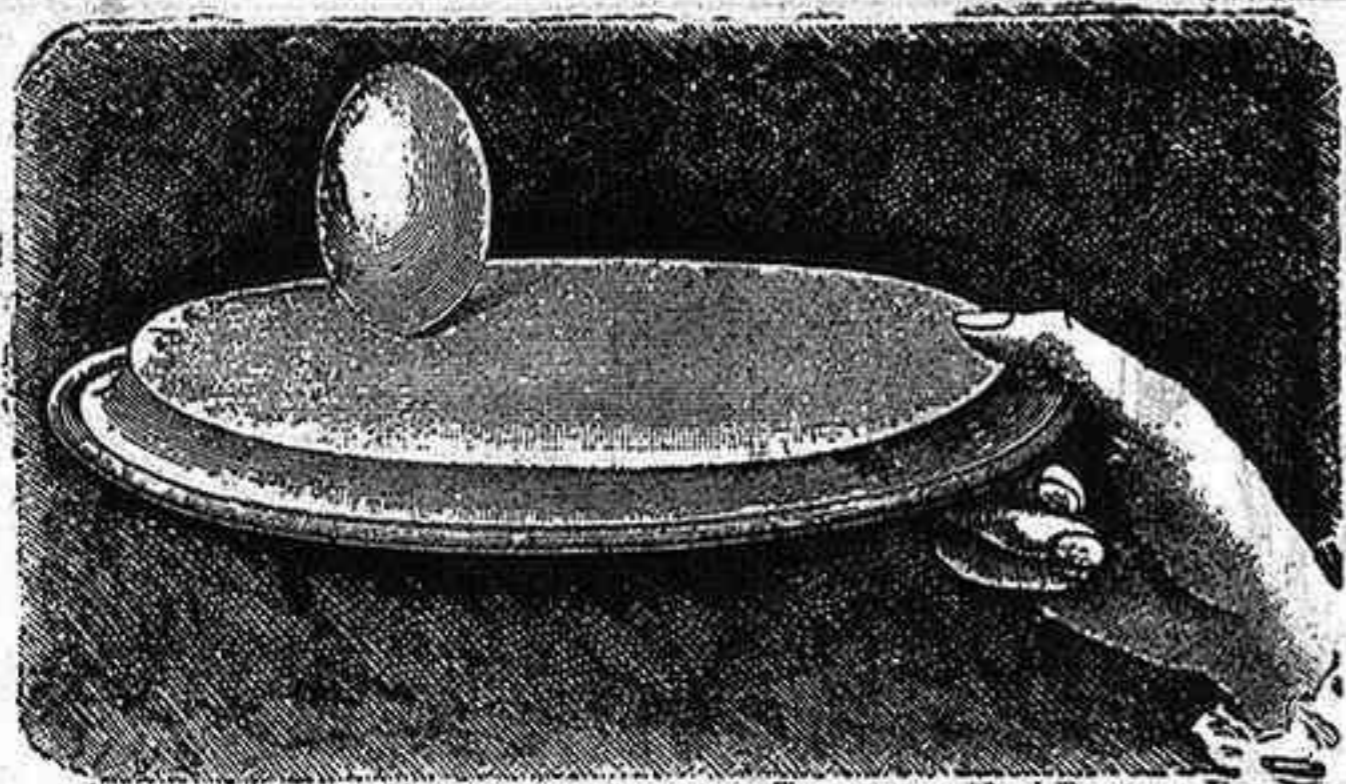
UNA AVENTURA D' AMOR

per C. GUMÀ

Está en prempsa y sortirá aviat.—Los correspondals poden fer lo pedido

NOTA.—Tothem que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libranas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém d' extravíos, no remetent ademés 3 rais pel certificat. Als correspondals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS

LA DANSA DEL... OU

L'ou ha de ser dur. Al bullirlo, s'ha de pendre la precaució de posarlo dintre de l'olla ó cafetera en posició vertical, á fi de que quan s'endureixi, la massa's reparteixi per igual y puga quedar-se en perfecte equilibri.

Ara, apart del llarch aprenentatge que exigeix, la operació de ferlo ballar es molt senzilla. Colocan l'ou sobre 'l revés d' una safata ben pulimentada, imprimeixen á aquesta un suau moviment circular horisontal, y l'ou, per si sol, se posará dret y 's plantará á ballar ab un salero admirable. —Es una dansa ab la qual la *Societat dels pares de familia* encare no hi ha tingut res que dir.

*No esperes que una mudanza
me dé la tranquilidad
puig que las mudas son caras
ja pots quart-dos-hu-girat.*

*Tengo vergüenza y me callo,
amor tengo y hago igual,
si tens vergonya y amor,
cóntaho sis ta según quart.*

J. ABEN MUNDIVALS.

II

*Es un aliment primera;
nota musical segona;
una vocal la tercera;
y veurás que tot te dona
un carrer de Barcelona.*

EMILI REVOLTÓS.

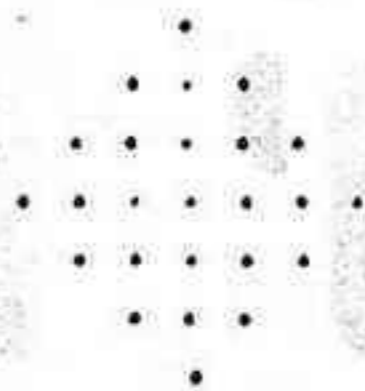
TRENCA-CLOSCAS

PETRA CLAU
TORTELLÁ

Formar ab aquestas lletres, lo titul de una comedia catalana.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

ROMBO

Primera ratlla: vertical y horisontal: consonant.
—Segona: los barcos ne portan.—Tercera: nom de dona.—Quarta: idem.—Quinta: eyna de manyá.—Sexta: nom de dona.—Séptima: Vocal.

R. GRAU Y SALA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5.—Poble catalá
1 2 3 2.—Part del cos humá
4 2 3.—En molts poblacions n'hi ha
3 5.—Nota musical
1.—Consonant
4 2.—Part del cos humá
5 3 2.—En las casas de camp
2 4 5 3.—Poble catalá
1 2 3 4 5.—Nom de dona
M. ESCASANY Y ALAYÓ.

ENDAVINALLA

Veurás que soch una cosa
tant en extrém especial,
que sols al anomenarme
de segur que 'm trencarás.

UN AFICIONAT.

GEROGLÍFICH

×
.....
L O L O
I
III

J. ESTRADA.

FILLAS DE EVA

Fot. Adéle.—Viena.

¡Quant adorno! ¡quanta joyal
¡quin ayre monumentall
Aixó no es una una senyora;
aixó es una catedral.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.